

MINISTEREN

Transportudvalget
Folketinget

Dato 10. september 2014
J. nr. 2014-2304

Frederiksholms Kanal 27 F
1220 København K

Telefon 41 71 27 00

Transportudvalget har i brev af 22. maj 2014 stillet mig følgende spørgsmål (TRU alm. del), som jeg hermed skal besvare. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra ikke-medlem af udvalget (MFU) Torsten Schack Pedersen (V).

Spørgsmål nr. 701:

”Ministeren bedes oplyse, om Trafikstyrelsen først har gennemført den lovpligtige markedsovervågning af fastspændingsudstyr til børn, efter at man i april 2011 modtog underretning om, at ulovligt fastspændingsudstyr til børn befandt sig på det danske marked i stort omfang, og var blevet markedsført af mere end 20 virksomheder?”

Svar:

Trafikstyrelsen har oplyst mig følgende:

”Krav til salg og markedsføring af sikkerhedsudstyr for børn i biler er reguleret i Bekendtgørelse nr. 357 af 19. april 2006 om krav til sikkerhedsudstyr for børn i biler med senere ændringer. Ifølge § 1, stk.1, må særligt sikkerhedsudstyr til børn, som nævnt i færdselslovens § 80a, stk. 1, og i Justitsministeriets bekendtgørelse om brug af sikkerhedsseler, kun sælges, markedsføres og anvendes, hvis det er godkendt og mærket i henhold til bestemmelserne i ECE-regulativerne nr. 44.03 eller nr. 129 med senere ændringer. Trafikstyrelsen fører tilsyn som produktsikkerhedsmyndighed på dette område i overensstemmelse med Lov om produktsikkerhed.

Hvordan dette sker i praksis, fremgår nedenfor og i flere af de efterfølgende svar. Det er desuden nødvendigt at præcisere ansvarsfordelingen mellem kontrolmyndighed, producent og distributør samt synsvirksomhed og køretøjsejer:

Trafikstyrelsen administrerer lovgivningen om produktsikkerhed, der vedrører produkter, som benyttes på færdselslovens område, dvs. køretøjer og tilbehør til køretøjer. Tilbehør er bl.a. autostole og andet udstyr målrettet til fastspænding af børn.

Hvis Trafikstyrelsen som en del af sin markedsovervågning bliver opmærksom på produkter, som ikke opfylder gældende sikkerhedskrav, vil styrelsen bl.a. påbyde sælger at trække produktet tilbage fra markedet eller fra forbrugerne. Det er ikke Trafikstyrelsen, der foretager den konkrete tilbagetrækning eller

tilbagekaldelse af et ikke-godkendt produkt, men som nævnt sælgeren eller producenten af udstyret.

Side 2/4

Det er ikke normal praksis, at produktsikkerhedsmyndigheder politianmelder eller retsforfølger producenter eller distributører, når de følger myndighedens påbud om eksempelvis tilbagekaldelse af et ikke-godkendt produkt.

Hvis virksomheden med fortsæt eller gentagne gange undlader at efterkomme et påbud, vil Trafikstyrelsen iværksætte politianmeldelse med henblik på mulig bødestraf. Trafikstyrelsen har i et tilfælde indgivet en politianmeldelse og efterfølgende konstateret, at produktet ikke længere er til salg.

Det er producenten og /eller distributøren, der har ansvar for at overholde de gældende regler for produktsikkerhed, herunder krav til godkendelse og mærkning af produkter samt krav til markedsføring og salg af sikkerhedsudstyr målrettet til brug for børn. Hvis en producent eller distributør ved, at et produkt ikke er sikkert, skal forbrugeren advares eller produktet skal tilbagetrækkes eller tilbagekaldes. Kontrolmyndigheden skal endvidere orienteres herom. Producenter og distributører skal samarbejde med kontrolmyndigheden om de rette og mest effektive tiltag. Tilbagetrækning eller tilbagekaldelse kan ske på forskellige måder, fx ved personlig kontakt, via mail, annoncering på hjemmeside eller aviser, opslag i butikker mm.

Synsvirksomhederne foretager et periodisk syn af biler og busser ved en konkret gennemgang og kontrol af køretøjet med betydning for færdselssikkerheden og miljøet. Det gælder både før og efter 2011, som er det år spørgeren henviser til.. For busser indregistreret første gang før 1. oktober 1999 er der ikke krav om, at de skal være udstyret med sikkerhedsseler. Hvis synsvirksomheden bliver opmærksom på ulovlige forhold, herunder ikke-godkendte sikkerhedsseler eller at sikkerhedsselerne ikke er solidt fastgjorte til køretøjets faste dele, skal de kræves afmonteret, og forholdet anføres i synsrapporten. Køretøjet kan herefter først godkendes efter omsyn.

Løst udstyr som fx autostole og selepuder mv. er ikke en pligtig del af synet.

Endelig har ejeren af køretøjet pligt til at oplyse ved syn, hvis der er foretaget ændringer af køretøjets konstruktive dele, ændring af fx antal sæder, i montering af sikkerhedsseler osv.. Det skal dokumenteres over for synsvirksomheden, at ændringerne er foretaget i overensstemmelse med reglerne.”

Trafikstyrelsen (og tidligere Færdselsstyrelsen) udførte også før 2011 markeds- overvågning af fx autostole, cykelstole, cykelhjelme, personreflekser mv. Markeds- overvågningen blev udført som en reaktiv kontrol, hvor styrelsen reagerede på henvendelser fra forbrugere eller virksomheder samt notifikationer fra EU. Fra oktober 2006, fra hvilket tidspunkt det er muligt at søge i det elektroniske journalsystem, og frem til april 2011 har Trafikstyrelsen behandlet knap

100 sager på baggrund af bl.a. henvendelser fra forbrugere og virksomheder. 8 af sagerne relaterede sig til fastspændingsudstyr til børn.

Med produktsikkerhedsloven fra 2009 blev der indført en forpligtelse for producenter og distributører til at underrette kontrolmyndigheden, hvis producenten eller distributøren bliver opmærksom på, at de har markedsført et produkt, som ikke er sikkert. I kombination med myndighedens kontrol medvirker det til at højne produktsikkerheden.

På baggrund af en række indberetninger fra en virksomhed om mulig ulovlig markedsføring og salg af fastspændingsudstyr til børn, blev der i foråret/sommeren 2011 foretaget en undersøgelse af markedet. Det førte til en række påbud om tilbagetrækning af produkter.

I juli 2011 udsendte Trafikstyrelsen en pressemeddelelse til forbrugere og køretøjsejere om at være opmærksomme på mærkning og fastgørelse af sikkerhedsudstyr til børn. Pressemeddelelsen viste de mærkninger, som angav, at produkterne var lovlige på tidspunktet for udsendelsen. Trafikstyrelsen fandt på daværende tidspunkt, at det rette og mest effektive tiltag var at oplyse forbrugere og køretøjsejere om, at sikkerhedsudstyr til børn alene kunne forventes at være godkendt, hvis det var mærket som vist i meddelelsen. Det forekom at være enklere og dermed mere sikkert for forbrugeren at kunne efterse sit eget produkt for godkendelsesmærke, frem for at sammenligne på en lang tilbagekaldelsesliste.

Efter undersøgelsen udvidede Trafikstyrelsen sin markedsovervågning med proaktiv kontrol af produkter. I 2012 var der fokus på sikkerhedsudstyr som autostole, cykelhjelme, personreflekser og cykellygter. I 2013 omfattede markedsovervågningen bl.a. sikkerhedsseler og autostole til børn, refleksbeklædning, hjelme og cykellygter, og der blev behandlet 31 sager.

Samlet set har Trafikstyrelsens undersøgelse og markedsovervågning af sikkerhedsudstyr til fastspænding af børn fra 2011 og frem til 2014 omfattet kontrol af 43 virksomheder. Det har resulteret i tilbagekaldelser af 40 produkter fra 18 virksomheder på grund af markedsføring og /eller salg i strid med reglerne. En enkelt sag er anmeldt til politiet, og produktet er efterfølgende blevet trukket fra markedet.

I forbindelse med de relevante tilbagekaldelsessager er der i langt de fleste tilfælde blevet oplyst at være solgt et meget begrænset antal enheder, eller blevet redegjort for en omfattende kundedatabase til direkte kommunikation med køber. I begge tilfælde har Trafikstyrelsen bl.a. af proportionalitetshensyn vurderet, at målrettet tilbagekaldelse var mere effektiv end landsdækkende kampanjer i form af avisannoncer mv.

I maj 2014 offentliggjorde Trafikstyrelsen en liste med informationer om de 40 produkter og 18 distributører på www.trafikstyrelsen.dk. Listen indeholder

desuden oplysninger om forhandleren samt tidspunkt for tilbagetrækningens begyndelse.”

Side 4/4

Med venlig hilsen

Magnus Heunicke